

KRIMINĀLATBILDĪBA PAR MANIPULĀCIJĀM AR SPORTA SACENSĪBĀM

CRIMINAL LIABILITY FOR MANIPULATIONS WITH SPORT COMPETITIONS

Gunta Latiševa-Čudare

Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmija,
Gunta1995@inbox.lv, +371 28345684, Rēzekne, Latvija
Zinātniskais vadītājs: **Dainis Mežulis**, Dr.iur., docents

Abstract. Match-fixing is widely regarded as one of the major threats facing contemporary sport. Match-fixing undermines the values of sport such as integrity, fair play and respect for others. It risks alienating fans and supporters from organised sport. Moreover, match-fixing often involves organised criminal networks active on a global scale. It is a problem that has now become a priority for public authorities, the sport movement and law enforcement agencies worldwide. According to the sports movement, on 1 March 2016., there was amended Latvian Criminal law. Amendments provides to include match-fixing ban. This article looks at how the new provision must be interpreted in Latvia.

Keywords: Competition, Criminality, Manipulation, Match-fixing, Sports.

Ievads

Tieslietu ministrija sadarbībā ar Izglītības un zinātnes ministrijas Sporta departamentu un Latvijas Olimpisko komiteju, piesaistot Futbola federācijas un citu sporta nozaru ekspertus 2015. gada vasarā izstrādāja grozījumus Sporta likumā un Krimināllikumā (turpmāk tekstā-KL), kas paredzēja kriminālatbildību par sporta sacensībām. (Luksa M., Par godīgam sporta sacensībām bez noziedzīgas tirgošanās) 2016. gada 1. martā spēkā stājās grozījumi Krimināllikumā, ar kuriem KL XIX nodaļā „Noziedzīgi nodarījumi tautsaimniecībā” tika ieviesta jauna tiesību norma- 212.¹ pants, kas paredz kriminālatbildību par manipulācijām ar sporta sacensībām. (Grozījumi Krimināllikumā) Šādu normatīvo aktu iestrāde valstu nacionālajos tiesiskajos regulējumos pēdējo gadu laikā ir kļuvusi ļoti aktuāla, jo Sporta nozīme sabiedrībā un tendence komercializēties radījusi arvien vairāk diskusiju kā Eiropas, tā arī pasaules līmenī.

Sports ir viena no tautsaimniecības nozarēm, kas veicina ne tikai veselīgu dzīvesveidu, bet ar kuru tiek arī pelnīts un no kuras tiek maksāti nodokļi valsts budžetā. Sportam komercializējoties, attīstās procesi sacensību gaitas un rezultātu neparedzamības novēršanai ar mērķi gūt materiālu vai cita veida labumu. Šos procesus starptautiski sauc par manipulācijām un tās tiek uzskatītas par vienu no lielākajiem draudiem sportā, kas rada tikpat negatīvu iespaidu uz sporta attīstību kā dopinga lietošana. Manipulācijas ne tikai grauj tādas vērtības kā godīgums un noteikumu ievērošana, bet arī samazina sabiedrības interesi par sacensību apmeklēšanu klātienē vai ar plašsaziņas līdzekļu starpniecību, kā arī interesi par sportu kopumā un rada finansiālus zaudējumus totalizatora organizētājiem.

Ņemot vērā apjomīgo pētījuma tematu, autore rakstā vērš uzmanību uz KL 212.¹ panta vietu Starptautiskajā un Latvijas tiesību sistēmā saistībā ar citām tiesību normām un skaidro manipulāciju ar sporta sacensībām jēdzienu un pazīmes.

Pētījuma mērķis ir izpētīt KL 212.¹ pantā minēto jēdzienu nozīmi un konkrētā noziedzīgā nodarījuma pazīmes, sastāvu un ārvalstu pieredzi šāda veida tiesiskajā regulējumā.

Raksta uzdevumi ir, izmantojot interpretācijas metodes, noskaidrot, kādēļ bija jāievieš kriminālatbildību par manipulācijām ar sporta sacensībām nosakošā tiesību norma, ar ko vispār tā jāsaprot manipulācijas ar sporta sacensībām un par kādiem šāda veida nodarījumiem ir piemērojama kriminālatbildība.

Izmantotās interpretācijas metodes: gramatiskā jeb filoloģiskā interpretācijas metode, vēsturiskā interpretācijas metode, sistēmiskā interpretācijas metode un teleoloģiskā (jēgas un mērķa) interpretācijas metode.

Lai apkarotu manipulācijas ar sporta sacensībām, Līgums par Eiropas Savienības darbību (turpmāk rakstā- LESD) tā 165. pantā nosaka Eiropas Savienības (turpmāk rakstā- ES) valstu pienākumu aizsargāt Sporta pamatprincipus. Viens no Eiropas Savienības rīcības mērķiem ir attīstīt Eiropas dimensiju sportā, inter alia, veicinot taisnīgumu un atklātību sporta sacensībās un sadarbību starp struktūrām, kas atbild par sportu. Turklāt LESD 165. pantā Eiropas Savienība un dalībvalstis ir aicinātas sekmēt sadarbību ar starptautiskām organizācijām sporta jomā, jo īpaši Eiropas Padomi (turpmāk tekstā- Padome).

Padome, savukārt, 2014. gada jūlijā apstiprināja Konvenciju pret sporta rezultātu manipulāciju. Parakstīšanai tā tika atvērta septembrī, kad to uzreiz parakstīja 15 Eiropas Savienības dalībvalstis. Pēc tam to izdarījušas vēl vairākas valstis, bet Latvija vēl arvien nav to starpā. Konvencija paredz noteiktu standartu ieviešanu starptautiskā līmenī, kas skar valsts institūcijas, sporta organizācijas un azartspēļu operatorus, kā arī starptautiskas struktūras izveidošanu efektīvai uzraudzībai. Šajā dokumentā vēl apkopota starptautiskā prakse, pasaules valstu pieredzē balstīti secinājumi, kā cīnīties ar šādiem pārkāpumiem sportā, un ir arī ieteikums valstu tiesiskajā regulējumā par smagākiem noziegumiem paredzēt kriminālatbildību (*Convention on the Manipulation of Sports Competitions*). Latvijā konvencija ir respektēta, un uz tās pamata ir izstrādāti jaunie likumu grozījumi.

Starptautiskā mērogā sporta manipulāciju problēma patlaban ir kļuvusi par vienu no publisko iestāžu, sporta kustības un tiesībsargāšanas iestāžu no prioritātēm visā pasaulē, jo sporta nozare jau Olimpisko spēļu pirmsākumiem vairs neaprobežojas vienas valsts mērogā. Kā piemēru varu minēt precedentu, kas izraisījis skaļu rezonansi sporta sabiedrībā un kura rezultātā tika bargi sodīta vainīgā persona. 2008. gada jūlijā bijušajam Nacionālās basketbola līgas tiesnesim Timam Donagijam tika piemērots brīvības atņemšanas sods uz 15 mēnešiem, aizliegums ieņemt sporta tiesneša amatu un 500,00 ASV dolāru liels naudas sods par piedalīšanos 2005.-2007. gadu sezonu spēļu rezultātu derībās par viņam tiesāšanai nodotajām spēlēm, ka arī izplatījis iekšēju informāciju personām, kuras likušas likmes, piedaloties spēļu derībās (*Handbook on protecting sport from competition manipulation*).

Latvijas tiesu praksē pagaidām nav ticis novērots neviens gadījums, kad kāds notiesāts pēc KL 212. panta, lai gan iepriekš tiesībsargājošo iestāžu redzeslokā bijušas situācijas, kad notikušas aizdomīgas sporta spēles. Piemēram Daugavpils futbola klubu "Daugava" un nu jau diskvalificētā kluba "Dianburg" vārds saistībā ar spēļu rezultātu sarunāšanu tiek minēts jau vairākus gadus. "Dinaburg" 2009. gadā tika izslēgta no virslīgas, bet tās prezidents un galvenais treneris uz mūžu diskvalificēti no Latvijas futbola. 2014. gada rudenī Valsts policijas izmeklētājā lietā par futbola spēļu rezultātu manipulāciju mantkārīgos nolūkos tika aizturēti astoņi cilvēki, to skaitā divas amatpersonas no kluba, divi spēlētāji, pārējie četri organizatori un cilvēki, kas viņus atbalstīja (LETA, "Futbola spēļu sarunāšanas lietā aizturēti astoņi cilvēki").

Par šo konkrēto un līdzīgiem gadījumiem patreizējais Latvijas Republikas tieslietu ministrs Dzintars Rasnačs norādījis: "Izmeklēšanas iestādes ierosinājušas vairākus kriminālprocesus, tomēr samērā lielas grūtības sagādājis tas, ka esošās tiesiskās normas par krāpšanu, neatļautu labumu pieņemšanu un komerciālo uzpirkšanu nav īsti piemērotas konkrētā noziedzīgā nodarījuma izmeklēšanai un novešanai līdz notiesājošam spriedumam; tam ir vajadzīgas speciālas normas (Luksa M. Par godīgam sporta sacensībām bez noziedzīgas tirgošanās).

Šī gada janvārī Valsts policijas interneta vietnē tika publicēta preses relīze, kurā ir ziņots par iepriekš minētās lietas izmeklēšanas rezultātiem. Izmeklēšanā noskaidrots, ka 1966. un 1983. gadā dzimuši vīrieši, visticamāk, piesavinājušies kluba naudu 284 tūkstošu eiro apmērā un no futbola spēļu manipulācijas rezultātā sporta totalizatoros iegūtās naudas, iespējams, nav nomaksājušas nodokļus lielā apmērā – gandrīz 48 tūkstošus eiro. Naudu futbola klubs "Daugava" bija saņēmis no Eiropas Futbola asociāciju savienības (UEFA). Ņemot vērā, ka uz rezultātu manipulācijas brīdi Latvijā nebija ieviesta kriminālatbildība par manipulācijām ar sporta sacensībām, citi noziedzīgi nodarījumi konkrētajā gadījumā netika konstatēti (Anučins D. Futbola spēļu sarunāšanas lietā policija lūgusi uzsākt divas kriminālvajāšanas).

Neskatoties uz to, ka nu jau vairāk ka gadu spēkā ir šī speciāla tiesību norma, Latvijā kopš grozījumu spēkā stāšanās brīža, tā tomēr izskatās „neiedzīvojusies”. Lai gan publiskajos medijos laiku pa laikam izskan informācija par aizdomīgiem spēļu rezultātiem (LETA, „Babītes” spēle Ziemas kausā bija sarunāta, ir pārliecināts virslīgas izpilddirektors), nav informācijas par to, ka tiesībsargājošās iestādes būtu uzsākušas kaut vienu kriminālprocesu saskaņā ar KL 212.¹ pantu. Protams, var paļauties uz to, ka Latvijā manipulācijas ar sporta sacensībām netiek veiktas, taču, iespējams, šie noziedzīgie nodarījumi paliek nepamanīti vai gluži vienkārši tiesību norma ir grūti interpretējama un piemērojama.

KL 212.¹ pants ir blanketa tiesību norma, kuras iztulkošanai nepieciešams to skatīt kopsakarā ar Sporta likuma 15. pantu. Jāatzīst, ka praksē var rasties gadījumi, kuros normas iztulkošana radīs sarežģījumus, jo likumdevējs ne KL ietvertajā tiesību normā, ne Sporta likuma 15. pantā nav skaidrojis pantā iekļautos jēdzienus un konkrētā noziedzīgā nodarījuma pazīmes.

Pirmkārt, ir svarīgi izprast, ko Likumdevējs ir domājis ar vārdu „manipulācijas”. Latviešu valodas skaidrojošā vārdnīca vārdu „manipulācija” skaidro divējādi, pirmkārt, manipulācija nozīmē konkrētas kustības veikšanu, noteikta uzdevuma izpildīšanai vai, otrkārt, manipulēt nozīmē demonstrēt triku, izmantojot roku veiklību un novērstu skatītāju uzmanību. Skaidrojošā vārdnīcā ir pausta šī vārda pārnestā nozīme, kura izriet no otrā skaidrojuma, proti, ar manipulāciju var saprast viltīgu, negodīgu rīcību jeb mahināciju, viltīgu triku, tendenciozu faktu sagrozīšanu (Latviešu valodas skaidrojošā vārdnīca). Domājams, ka otrs skaidrojums pietuvināms Manipulāciju ar sporta sacensībām jēgai. Konvencijā sniegta gana precīza definīcija: „Manipulācijas ar sporta sacensībām ir tīša vienošanās, darbība vai bezdarbība, kuras mērķis ir nelikumīgas izmaiņas sporta sacensību rezultātos vai to gaitā, lai pilnībā vai daļēji novērstu iepriekšminēto sporta sacensību neparedzamību nolūkā gūt nepamatotas priekšrocības sev (Convention on the Manipulation of Sports Competitions). Šajā gadījumā Konvencija kā vienu priekšnoteikumiem paredz, subjektīvās puses pazīmi- nolūkā gūt nepamatotas priekšrocības sev.

Nemot vērā, ka Konvencija Latvijai juridiski nav saistoša, jo nav parakstīta/ratificēta, šis regulējums savā būtībā var arī atšķirties. Saskaņā ar KL 212.¹ panta pirmo daļu sporta manipulācijas būs pierādāmas jau ar faktu, ka ir notikusi vienošanās par rezultātu, vai kādām citām izmaiņām sporta sacensībās, t.i., pat ja tās nav saistītas ar materiālu vērtību, mantiska vai citāda rakstura labumu pieņemšanu, nodošanu vai piedāvāšanu (Latvijas Republikas Krimināllikums). Respektīvi KL 212.¹ pants paredz kriminālatbildību par nodarījumu ar formālu sastāvu. Precīzāk, kaut arī KL 212.¹ panta 1. daļa ir ar formālu sastāvu, šī paša panta 2. un 3. daļa paredz kvalificējošos nosacījumus. Nodarījums kvalificējams pēc KL 212.¹ panta 2. daļas ja tā saistītas ar materiālu vērtību, mantiska vai citāda rakstura labumu pieņemšanu, nodošanu vai piedāvāšanu, skan līdzīgi kā Konvencijā. Principā, var teikt, ja nodarījums izdarīts, izmantojot uzpirkšanu (kukuļošanu). Savukārt nodarījums kvalificējams pēc 212.¹ panta 3. daļas, ja tas izdarīts lielā apmērā, vai ja to izdarījusi organizēta grupa. Starptautiskās organizācijas, kuras uzrauga godīgumu sportā, atzīmē, ka manipulācijās ar sporta sacensībām bieži vien ir iesaistīti organizēti noziedzīgi tīkli, kas darbojas pasaules mērogā (Handbook on protecting sport from competition manipulation). Kā jau minēts raksta sākumā, autore neiedziļinās KL 212.¹ pantā minētā noziedzīgā nodarījuma sastāvā, taču tas tiek apskatīts pētījumā. KL 212.¹ panta pirmajā daļā tiek paredzēta kriminālatbildība par manipulācijām ar sporta organizācijas rīkotām sporta sacensībām. Šī noziedzīgā nodarījuma definīcija ir skaidrota Sporta likuma 15.¹ pantā „Manipulācijas ar sporta sacensībām”, kas jāņem vērā, lai konstatētu noziedzīgu nodarījumu. Sporta likuma 15.¹ pirmajā daļā teikts: „Manipulācijas ar sporta sacensībām ir jebkāda darbība, kas vērsta uz sporta sacensību gaitas vai rezultāta neparedzamības pārkāpšanu.” Lai gan Sporta likuma 15.¹ pants sniedz izsmeļošāku skaidrojumu, kādu pasākumu manipulācijas atzīstamas par manipulācijām ar sporta sacensībām, arī tas ietver jēdzienus, kuri skaidroti citās likuma normās. Tā piemēram Sporta likuma 1. panta 6. daļā teikts, ka sporta sacensības ir pasākums labāko sportistu vai komandu noteikšanai, kurs noris atbilstoši sacensību organizatora apstiprinātam sacensību nolikumam. Latviešu valodas skaidrojošā vārdnīca vārdu “sacensība” skaidro kā savstarpēja cīņu, kurā

noskaidro, kas ir pārāks (piemēram, īpašību, prasmes ziņā) vai sarīkojumu, pasākums (sportā), kura mērķis ir sportistu un to komandu spēļu pārbaude un salīdzināšana (Latviešu valodas skaidrojošā vārdnīca).

Vadoties pēc šādām definīcijām, ar sporta sacensībām var saprast ļoti daudzus sporta pasākumus. Sacensības var būt gan ļoti augstā līmenī, kur savā starpā sacenšas profesionāli atlēti, gan arī bērnu, amatieru, brīva laika pavadīšanas, veselīga dzīvesveida uzturēšanas līmeņa sacensības, jo arī tādas tiek rīkotas saskaņā ar nolikumu.

Atgriežoties pie KL 212.¹ panta, kurā lietots jēdziens “sporta organizācija”, ir skaidrs, ka ar šo jēdzienu tiek sašaurināts iepriekš minēto sporta sacensību loks. Saskaņā ar Sporta likuma 10. panta pirmo daļu sporta organizācijas ir sporta klubi, sporta federācijas un citas šajā likumā minētās institūcijas. Šī panta otrajā daļā teikts, ka Sporta klubs ir biedrība, kurā apvienojušās fiziskās un juridiskās personas, lai īstenotu savas intereses noteiktā sporta veidā un veicinātu tā attīstību. Sporta klubi var apvienoties sporta federācijā. Savukārt trešajā daļā Sporta federācija ir biedrība, kura sastāv no sporta klubiem un citām juridiskajām personām, kuru darbība ir saistīta ar noteiktu sporta veidu vai darbības jomu, un kuras mērķis ir vadīt un koordinēt darbu attiecīgajā sporta veidā vai darbības jomā, kā arī pārstāvēt šo sporta veidu vai darbības jomu attiecīgajās starptautiskajās sporta organizācijās. Sporta federācija var pārstāvēt vairākus sporta veidus vai darbības jomas (Latvijas Republikas Sporta likums).

Latvijas Sporta federāciju padome (turpmāk tekstā- LSFP) saskaņā ar Sporta likuma 10.¹ pantu pieņem lēmumu par kādas konkrētas sporta federācijas atzīšanu. Šobrīd Latvijas Sporta federāciju padome reģistrējusi 89 sporta veidu federācijas, starp kurām ir tādas populāras federācijas kā Latvijas Basketbola savienība, Latvijas futbola federācija un šķietami tik nepopulāras sporta federācijas Latvijas Muay Thai federācija, Latvijas Zēģelētāju savienība un Latvijas Sambo klubu asociācija. (Latvijas sporta federāciju padomes federāciju reģistrs) Bez sporta federācijām Latvijas Sporta federāciju padome apkopojusi 1811 sportā iesaistītās institūcijas - klubus, pašvaldību, sporta skolas u.c. (Latvijas sporta federāciju padomes sportā iesaistīto institūciju reģistrs).

Visi iepriekš minētie subjekti piedalās sacensību organizēšanā Latvijā. Apzinoties, cik apjomīgs sporta organizāciju skaits, ir grūti iedomāties, cik daudz tiek rīkotas sacensības un cik daudz var tikt veiktas manipulācijas ar tām. Latvijā nav izveidota neviena institūcija, kas uzrauga konkrēti sporta sacensību norisi, lai veiktu manipulāciju profilaksi. Būtībā LSFP uzdevums ir veikt organizāciju sertifikāciju un uzraudzīt to darbību, tai skaitā sacensību organizēšanu, bet praksē federācijas ir tās, kas tiek uzskatītas par atbildīgajām un kompetentākajām konkrētā sporta veidā. Saskaņoties ar Latvijas regulējumu jautājumā par manipulācijām ar sporta sacensībām, noteikti jāanalizē Eiropas Padomes konvencijā pret manipulācijām ar sporta sacensībām teiktais. Konvencijas mērķis ir novērst un konstatēt vietēja vai pārrobežu līmeņa manipulācijas valsts vai starptautiska līmeņa sacensībās, kā arī šādu manipulāciju gadījumā piemērot attiecīgas sankcijas. Konvencija ir svarīgākais starptautiskais dokuments, uz kura pamata arī radusies vajadzība pēc jauninājuma KL. Konvencija Sporta sacensību jēdzienu skaidro šādi: „Sporta sacensības ir jebkurš sporta pasākums, ko organizē saskaņā ar noteikumiem, kurus noteikusi sporta organizācija, kas saskaņā ar 31. panta 2. punktu minēta Konvencijas koordinācijas komitejas sarakstā un ko atzinusi starptautiska sporta organizācija vai attiecīgā gadījumā cita kompetenta sporta organizācija.” Savukārt „Sporta organizācija” ir organizācija, kura reglamentē sportu vai kādu konkrētu sporta veidu un kura ir iekļauta sarakstā, ko saskaņā ar 31. panta 2. punktu pieņēmusi Konvencijas koordinācijas komiteja, kā arī vajadzības gadījumā tās saistītās kontinentālas un valsts organizācijas (*Convention on the Manipulation of Sports Competitions*).

Nemot vērā iepriekš minēto, var teikt, ka KL 212.¹ panta pirmās daļas dispozīcijai ir šaurāks tvērums par Sporta likumā ietverto manipulāciju definīciju, jo kriminālatbildība tiek paredzēta tikai par tādām manipulācijām, kas izdarītas attiecībā uz sporta organizācijas rīkotām sporta sacensībām, tādējādi neaptverot, piemēram, skolu, pašvaldību vai kādu citu personu organizētas neoficiālās sporta sacensības, jo par manipulācijām tāda līmeņa sacensībās paredzēt

kriminālatbildību būtu nesamērīgi.

Secinājumi un priekšlikumi

1. Apkopojot pētījuma rezultātus, autore secina, ka manipulācijas ar sporta sacensībām ir ļoti aktuāla problēma mūsdienu sportā, par kuru daudz diskutē kā Eiropas, tā arī pasaules līmenī.
2. LESD Latviju tā pat kā citas Eiropas Savienības dalībvalstis aicina sekmēt sadarbību ar starptautiskām organizācijām sporta jomā, jo īpaši ar Eiropas Padomi .
3. Lai gan Latvija Padomes konvenciju pret manipulācijām ar sporta sacensībām nav ratificējusi, jaunā tiesību norma ir ieviesta ņemot vērā konvencijā teikto, tāpēc ir interpretējama saskaņā ar šo Konvenciju.
4. Neskatoties uz to, ka nu jau vairāk ka gadu spēkā ir KL 212.¹ pants, Latvijā kopš grozījumu spēkā stāšanās brīža, nav uzsākts neviens kriminālprocess saskaņā ar KL 212.¹ pantu. Šāda situācija ir pamats bažām par regulējuma nepilnībām.
5. Ar manipulāciju var saprast viltīgu, negodīgu rīcību jeb mahināciju, tīšu vienošanos, darbību vai bezdarbību, kuras mērķis ir nelikumīgas izmaiņas sporta sacensību rezultātos vai to gaitā, lai pilnībā vai daļēji novērstu iepriekšminēto sporta sacensību neparedzamību.
6. Nav vienotas koncepcijas, kādu organizāciju rīkotas sporta sacensības atzīstamas par pietiekami ievērojamām, lai par manipulācijām ar tām būtu piemērojama kriminālatbildība. Saskaņā ar Latvijas likumos noteikto atbilstošu sporta organizāciju skaits ir ļoti liels un noteikti aptver daudz lielāku organizāciju skaitu nekā tas būtu vajadzīgs KL 212.¹ pantam.
7. Autore uzsver nepieciešamību precizēt to sporta organizāciju un sacensību pazīmes, kas precīzēs pārkāpumu pret konkrēto sacensību norisi nozīmi tādā mērā, lai uz to būtu attiecināms KL 212.¹ pants.

Izmantotā literatūra un avoti

Normatīvie akti:

1. Convention on the Manipulation of Sports Competitions [tiešsaiste] [atsauce 10.04.2017.] Pieejas veids:https://www.coe.int/en/web/conventions/full-list/-/conventions/treaty/215/signatures?p_auth=pqvM542Z
2. Grozījumi Krimināllikumā [tiešsaiste] [atsauce 10.04.2017.] Pieejas veids: <https://likumi.lv/ta/id/280282-grozijumi-kriminallikuma>
3. Krimināllikums, [tiešsaiste]. Latvijas Republikas likums [atsauce 10.04.2017] pieejas veids: <https://likumi.lv/doc.php?id=88966>
4. Līgums par Eiropas Savienības darbību, [tiešsaiste]. Eiropas Savienības līgums [atsauce 10.04.2017.] pieejas veids: <http://eurlex.europa.eu/legalcontent/LV/TXT/HTML/?uri=CELEX:12012E/TXT&from=LV>
5. Sporta likums [tiešsaiste]. Latvijas Republikas likums ar groz. līdz 28.04.2016. [atsauce 10.04.2017.] Pieejas veids: <https://likumi.lv/doc.php?id=68294>

Grāmatas:

1. INTERPOL, INTERNATIONAL OLYMPIC COMMITTEE *Handbook on protecting sport from competition manipulation* Switzerland, 2016.

Internet tīklā publiskotie materiāli:

1. D. ANUČINS Futbola spēļu sarunāšanas lietā policija lūgusi uzsākt divas kriminālvajāšanas [tiešsaiste] vp.gov.lv portāls, 18.01.2017. [atsauce 10.04.2017.] Pieejas veids: <http://www.vp.gov.lv/?id=69&said=69&yrId=2017&reId=15539>
2. Latviešu valodas skaidrojošā vārdnīca [tiešsaiste], Pieejas veids: <http://www.tezaurs.lv/#/sv/manipulacija>
3. Latviešu valodas skaidrojošā vārdnīca [tiešsaiste], Pieejas veids: <http://www.tezaurs.lv/#/sv/sacensiba>
4. Latvijas sporta federāciju padomes federāciju reģistrs [tiešsaiste] lsfp.lv portāls, [atsauce 10.04.2017.] Pieejas veids: http://www.lsfp.lv/sporta_registrs/atzitas_federacijas?page=5
5. Latvijas Sporta federāciju padomes sportā iesaistīto institūciju reģistrs [tiešsaiste] lsfp.lv portāls, [atsauce 10.04.2017.] Pieejas veids: http://www.lsfp.lv/sporta_registrs/sporta_iesaistitas_institucijas?page=91
6. LETA, „Babītes” spēle Ziemas kausā bija sarunāta, ir pārliecināts virslīgas izpilddirektors [tiešsaiste], delfi.lv portāls 21.02.2017. [atsauce 10.04.2017] Pieejas veids: <http://www.delfi.lv/sports/news/football/news/babites-spele-ziemas-kausa-bija-sarunata-ir-parliecinats-virsligas-izpilddirektors.d?id=48542157>

7. LETA, Futbola spēļu sarunāšanas lietā aizturēti astoņi cilvēki [tiešsaiste] tvnet.lv portāls, 24.10.2014. [atsauce 10.04.2017] Pieejas veids: http://www.tvnet.lv/sports/futbols/532295-futbola_spelu_sarunasanas_lieta_aiztureti_astoni_cilveki
8. M. LUKSA, Par godīgam sporta sacensībām bez noziedzīgas tirgošanās [tiešsaiste]. lvportals., 04.09.2015. [atsauce 10.04.2017] Pieejas veids: <http://m.lvportals.lv/visi/likumi-prakse/273465-par-godigam-sporta-sacensibam-bez-noziedzigas-tirgosanas/>

Summary

Summarizing the results of the article, we can conclude that the manipulation of sports competition is a very acute problem of modern sport, which makes a lot of debates in the European and global level. Treaty on the Functioning of the European Union calls Latvia and other Member States for the promotion of cooperation with international organizations in the field of sport, in particular according the Council of Europe. Although Latvia hasn't ratified Convention against manipulation of sports competitions, the new rule has been introduced in the light of the Convention, therefore it must be interpreted in accordance with this Convention. Despite the fact, that now more that after a year new Article 212.¹ is introduced in the Criminal law, Latvian police hasn't initiated any criminal proceedings. This failures situation indicates on Law weaknesses. The manipulation can mean the insidious, dishonest behaviour or machinations, intentional agreement, act or omission aimed at illegal changes in the results of sporting competitions, to completely or partially eliminate the unpredictability of sports competition. There is no unified concept, for organizations that organizes competitions recognized as sufficiently significant to for tampering with them would be applicable to criminal liability. Latvian legislation relevant sports organizations are very high and certainly covers a much larger number of organizations than it would take in The article 212.¹ of the Criminal Law. The author emphasizes the need to clarify their sports organizations and competition features that will clarify the violations against the running of the competition importance to the extent that it should apply the Criminal Law Article 212.¹